

MENŲ SRITIES MINI MOOC

MOKYMO SI SCENARIJUS

„ROJAUS MEDIS - MENAI - ISTORIJA – GAMTOS MOKSLAI“

STEAM veikla - ROJAUS MEDIS

Parengė: Renata Colomba and Roberta Accardi – Liceo Cannizzaro – Palermo (Italija)

Projektu, atsižvelgiant į STEAM metodologiją, siekiama atnaujinti mokymo veiklą, apimančią įvairių dalykų sąveiką: **istorija, menai ir gamtos mokslai (biologija ir botanika)**. Juo siekiama atkurti pamatines mūsų kultūros ir teritorijos vertybes ir susieti prieš mokslą buvusią išmintį, išreikštą stipria simboline meno verte, su šiaurinėmis moksliniu požiūriu, kad būtų įveiktas griežtas humanitarinių ir mokslinių žinių atskyrimas.

Gamtos vaizdavimas gali būti ir intelektualinės minties, ir dvasingumo rezultatas. Su gamta susijęs menas gali būti kuriamas tiesiog siekiant parodyti mus supančio gamtos pasaulio grožį, atlikti mokslinius aplinkos stebėjimus arba atverti mūsų protus filosofinėms idėjoms apie mūsų pačių ryšį su gamta ir už jos ribų.*

Monrealės katedra, Palermo, Italija

Muziejus - tai pastatas, kuriame saugomi ir eksponuojami istorinės, mokslinės, meninės ar kultūrinės reikšmės objektai, todėl Monrealės katedrą Palerme (Sicilija) taip pat galima aplankyti kaip muziejų. Šio projekto išeities taškas - viduramžių Monrealės katedros, vieno iš didžiausių išlikusių normanų architektūros pavyzdžių, nepaprastų žinių ir kultūros sintezės, tyrimas. Šiame skyriuje nagrinėjamas istorinis kontekstas ir meniniai stiliai, išreikšti vertingose bizantinėse mozaikose, kupinose simbolizmo, taip pat vaizdinių, susijusių su kasdienio gyvenimo aspektais (apranga ir žemės ūkio kraštovaizdžio buvimas).

Nuo čia prasideda mozaikose vaizduojamų botaninių rūšių, būdingų Viduržemio jūros aplinkai (figos, palmės, vynuogės) ir turinčių stiprią simbolinę vertę, stebėjimas. Visų pirma mokiniai bus kviečiami jas atpažinti, o vėliau susieti su šios aplinkos išlikimu šiandien ir jos savybių analize.

Simbolika išreiškia senovinę pasaulio išmintį, buvusią iki mokslo, bet vis dar pagrįstą gamtinės aplinkos savybių ir vertės, kurią ji išsaugojo žmonijai, stebėjimu.

Ar senovės gamtos išmintis, taip pat išreikšta per simboliką, dar gali ką nors pasakyti mums, amžininkams?

Monrealės katedra, Palermo, Italija

Šią temą taip pat galima pateikti kituose kontekstuose, pradedant nuo ikonografinių reprezentacijų skirtumų.

Ši veikla taip pat leidžia mokiniams lavinti šiuos įgūdžius:

- ✓ minkštuosius įgūdžius: integruotos veiklos, analizės ir aptarimo, bendradarbiavimo, rezultatų pristatymo, kūrybiškumo, bendravimo anglų kalba, laiko valdymo ir kt.
- ✓ kietuosius įgūdžius: atpažinimo ir paaiškinimo skirtingas žmonių idėjas per meninį vaizdavimą (žinias ir įsitikinimus); supažindinimo klasę su mozaikos menine technika ir simbolių kalbos supratimo; augalų analizės ir išryškinimo visuomenei svarbių jų aspektų; gamtos vertės per meną palyginimo praeityje, ir dabar.

Pagrindinis tikslas - palyginti ir aptarti du skirtingus požiūrius į gamtą, išreikštus mene ir moksle: iki mokslinę viziją, išreikštą stipriu simbolizmu mene, ir šiuolaikinį mokslinį požiūrį, siekiant įveikti griežtą atskirtį tarp humanistinio ir mokslinio pažinimo. Ar senovės gamtos išmintis, taip pat išreikšta per simbolizmą, vis dar gali ką nors pasakyti mums, amžininkams? Mokiniai savo idėjas išreikš multimedijos produkte

Šis mokymosi scenarijus (toliau vadinamas miniMOOC) yra padalintas į 5 dalis:

1. **Sudominimo (angl. Engage): Kas tai padarė?**
2. **Tyrinėjimo (angl. Explore): Gamta Rojuje**
3. **Aiškinimo (angl. Explain): Kaip tai veikia?**
4. **Papildoma (angl. Extend): Menai ir mokslas – ar jie gali šnekėti su mumis?**
5. **Įvertinimo (angl. Evaluate)**

1. Sudominimas (angl. Engage): Kas tai padarė?

Šioje dalyje siekiama:

- atpažinti ir paaiškinti skirtingas žmonių idėjas pasitelkiant meninį vaizdavimą (žinias ir įsitikinimus);
- tyrinėti ir aptarti grupėje.

Instrukcijos užduočiai:

Įspūdingas katedros kontekstas sužadins mokinių smalsumą. Remdamiesi ankstesnėmis žiniomis apie normanų laikotarpį Sicilijoje, pakviesime mokinius katedroje atsekti normanų, arabų ir Bizantijos kultūrų aspektus. Mokiniai, judėdami aplinkui, turės 10 minučių stebėti ir atpažinti aspektus. Pastebėjimais bus dalijamasi, jie bus tikrinami ir aptariami. Jie bus užfiksuoti paminklo stebėjimo lape.

Užduotis: Poromis judėkite po katedrą ir atsekite 3 normanų kultūros, 3 arabų ir 3 bizantinės kultūros elementus. Turite 10 minučių stebėti ir nufotografuoti tai, kas, jūsų manymu, yra svarbu. Po to susitiksime pasidalyti ir aptarti bendrai grupėje. Sukurkite trumpą vaizdo įrašą - nuotraukų galeriją su 3 skyriais (normanų, arabų ir bizantiškieji elementai) su katedroje darytomis nuotraukomis. Pasidalykite su klase.

2. Tyrinėjimas (angl. Explore): Gamta Rojuje (60 m.)

Antrajame tyrinėjimo etape grupė atras mozaikose pavaizduotus augalus (vynmedį, figą, palmę, gyvybės medį) ir kraštovaizdžius, kurių dalis jie yra. Po to jie bus pakviesti juos susirasti internete arba jiems padės mokytojas, kad jie suprastų simbolinę vertę, kuri senovėje buvo priskiriama šiems augalams. Jie dirbs grupėje ir pasidalys savo rezultatais, kurie bus pateikti tekste. Klausimas galėtų būti toks: Kuriuos lapus Adomas ir Ieva naudojo, kad prisidengtų?

Galiausiai mokiniai bus pakviesti asmeniškai nupiešti botaninių atvaizdų detalių eskizą arba, dirbdami grupėje, iš naujo sudėlioti mozaikos sceną vaizduojančios dėlionės dalis. Baigiamoji veikla sustiprins stebėjimo dvasią ir emocijų aspektą, kurį sukelia meninis vaisius.

Instrukcijos užduočiai:

Poromis apeikite katedrą ir raskite mozaikose pavaizduotus augalus (vynmedį, figą, palmę, gyvybės medį) bei peizažus, į kuriuos jie įterpti. Pereikite iš vienos pusės į kitą ir vieną po kito stebėkite mozaikose pavaizduotus vaizdus. Stebėjimui turite 10 minučių - užsirašykite ir nufotografuokite tai, kas, jūsų manymu, yra svarbu. Tada internete patikrinkite jų simbolinę reikšmę.

<https://www.christiansymbols.net/plants.html>

[n.wikipedia.org/wiki/Plants_in_Christian_iconography](https://en.wikipedia.org/wiki/Plants_in_Christian_iconography)

3. Aiškinimas (angl. Explain): Kaip tai veikia? (60 m.)

Šiame skyriuje mokykloje mokiniams vedamos botanikos laboratorijos pamokos.

Biologijos laboratorijoje, vadovaujant mokytojui, analizuojami augalų lapai, o mokytojas iliustruoja pagrindines jų savybes, taip pat atsižvelgiant į gamtinę aplinką, kurioje jie auga. Tada mokiniai internete tyrinėja pagrindines augalų savybes ir geografinį paplitimą. Atliekant tyrimus internete, tiriamos pagrindinės savybės ir geografinis paplitimas. Pateikiamas specialus analizės lapas. Tyrimai internete atliekami poromis

Instrukcijos užduočiai:

Stebėkite lapus, pateiktus po vestos pamokos, išbandykite eksperimentus ir internete ieškokite informacijos apie jų buveines ir panaudojimą gyvenime.

4. Papildoma (angl. Extend): Menai ir mokslas – ar jie gali šnekėti su mumis? (30min)

Simbolika išreiškia senovinę pasaulio išmintį, buvusią iki mokslo, bet vis dar pagrįstą gamtinės aplinkos savybių ir vertės žmogui stebėjimu.

Ar senovės gamtos išmintis, taip pat išreikšta per simboliką, vis dar gali ką nors pasakyti mums, amžininkams? Mokiniai diskutuoja kartu.

Pratęskite tyrimą ir apžvelkite kai kuriuos kitus meno kūrinius (paieškokite internete arba pateiktus mokytojo), kuriuose naudojama ta pati simbolika, fiksuokite panašumus ir skirtumus.

Mokiniai iliustruos kūrinį multimedijos produktu "Rojaus medis".

Sužinoti daugiau:

https://www.metmuseum.org/toah/hd/bota/hd_bota.htm

https://library.nga.gov/discovery/fulldisplay/alma99397903504896/01NGA_INST:NGA

Instrukcijos užduočiai:

Ar senovės gamtos išmintis, taip pat išreikšta per simboliką, vis dar gali ką nors pasakyti mums, šiuolaikiniams žmonėms? Aptarkite šią temą su bičiuliu ir pratęskite paieškas, ieškodami kitų meno kūrinių (paieškokite internete arba pateiktus mokytojo), kuriuose naudojama ta pati simbolika, fiksuodami panašumus ir skirtumus. Tada iliustruokite savo požiūrį multimedijos produkte "Rojaus medis".

5. Įvertinkite (30 m.)

Mokiniam pateikiamas savęs ir veiklos vertinimo klausimynas, kad jie galėtų pasitikrinti savo žinias. Siekiama, kad mokiniai gebėtų išreikšti bendrą įspūdį. Ypač klausimai susiję su tuo, ko jie išmoko, su įvairiomis įgytomis žiniomis ir įgūdžiais, taip pat su jų siūlomu pasitenkinimu ir tobulėjimu.

*Daugiau informacijos:

<https://www.britannica.com/topic/religious-symbolism/Varieties-and-meanings-associated-with-the-term-symbol>